

Gói việc “Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua thực hành Không rác tại tỉnh Phú Yên”

2022 - 2025

PACIFIC
ENVIRONMENT
Protecting the Living Environment of the Pacific Rim

greenhub
Enabling Sustainable Communities

Các thành viên Câu lạc bộ "Phụ nữ đi chợ không sử dụng túi ni lông" tại chợ mặc đồng phục và mang túi tái sử dụng, chợ Phường 7, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Tóm tắt gói việc

Gói việc “Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua thực hành Không rác tại tỉnh Phú Yên” hướng tới mục tiêu giảm đáng kể rác thải nhựa tại Việt Nam bằng cách mở rộng và thể chế hóa các thực hành và chính sách Không rác tại tỉnh Phú Yên, đảm bảo sự tham gia đồng bộ từ các trường học, doanh nghiệp, cơ quan nhà nước và chợ dân sinh.

Dự án “Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua chương trình Trường học Không rác tại tỉnh Phú Yên, Việt Nam”, góp phần giúp tỉnh hiện thực hóa mục tiêu triển khai các thực hành Không rác và hạn chế đồ nhựa dùng một lần (SUP) tại 100% trường học đến năm 2025.

Các dự án, gói việc được thực hiện bởi GreenHub với sự hỗ trợ của Tổ chức Môi trường Thái Bình Dương tại Việt Nam, và đã đặt nền móng vững chắc cho một tương lai bền vững tại Phú Yên.

Hình ảnh từ trái sang phải: Các thành viên Hội Phụ nữ Phường 7 sử dụng các vật dụng tái sử dụng trong văn phòng, học sinh trường Tiểu học Hòa Tân Tây tìm hiểu về ủ phân hữu cơ, một thành viên của Câu lạc bộ “Phụ nữ đi chợ không sử dụng túi nilông” tại chợ Phường 7, tỉnh Phú Yên, 2025.

- ⇒ **Phát triển lộ trình quản lý rác thải:** Thông qua khảo sát Kiến thức - Thái độ - Thực hành (KAP) và kiểm đếm rác thải, gói việc đã xây dựng thành công một lộ trình chiến lược nhằm hạn chế rác nhựa dùng một lần tại Phú Yên. Việc xây dựng khung chính sách đã cung cấp các hướng dẫn rõ ràng cho chính quyền địa phương và doanh nghiệp trong việc áp dụng các thực hành quản lý rác thải bền vững.
- ⇒ **Kết nối với khối doanh nghiệp:** Gói việc đóng vai trò then chốt trong việc khởi xướng phong trào doanh nghiệp Không rác, thúc đẩy sự hợp tác giữa các doanh nghiệp địa phương. Một chuỗi hội thảo đã hỗ trợ các doanh nghiệp điều chỉnh kế hoạch phát triển phù hợp với các mục tiêu bền vững, và các hội chợ doanh nghiệp nâng cao nhận thức, thu hút sự tham gia của cộng đồng, đặc biệt là giới trẻ, đối với nỗ lực giảm thiểu rác thải nhựa.
- ⇒ **Nhân rộng thực hành Không rác:** Sáng kiến Không rác đã được nhân rộng thành công trên nhiều loại hình cơ sở như khách sạn, nhà hàng, quán cà phê, chợ và trường học. Những nỗ lực này đã chứng minh tính khả thi của việc giảm thiểu rác thải nhựa ở nhiều cấp độ, từ các hộ kinh doanh nhỏ đến các cơ sở lớn hơn.
- ⇒ **Tăng cường năng lực:** Gói việc đã tổ chức các chương trình tăng cường năng lực thiết yếu cho cán bộ chính quyền địa phương và các lãnh đạo cộng đồng nhằm đảm bảo tác động lâu dài. Chuyển tham quan học tập đã tạo điều kiện trao đổi kiến thức giữa Phú Yên và Hội An. Các khóa học chuyên đề về quản lý Không rác cũng góp phần củng cố mạng lưới địa phương của những người tiên phong trong thay đổi.
- ⇒ **Truyền thông và Ghi nhận hoạt động:** Các hoạt động truyền thông liên tục, bao gồm hội thảo tổng kết, đã ghi nhận những câu chuyện thành công và các hoạt động tiêu biểu của gói việc. Điều này giúp chia sẻ bài học kinh nghiệm với các khu vực khác, khuyến khích việc nhân rộng chiến lược Không rác.

Gói việc và dự án được xây dựng trên nền tảng của gói việc “Xây dựng Phong trào Không rác tại Việt Nam thông qua các khu vực ven biển”, do GreenHub triển khai tại Phú Yên trong giai đoạn 2018–2021, với mục tiêu thay đổi cách tiếp cận của Việt Nam đối với vấn đề rác thải nhựa.

Con số nổi bật

Tổng số người thụ hưởng trực tiếp:

26,675 người

Tổng số người thụ hưởng gián tiếp:

908,136 người

Tổng lượng rác thải được chuyển hướng xử lý:

203,148 kg

Tổng số chính sách đã tham vấn:

4 (bao gồm kế hoạch, hướng dẫn và quy định)

Đối tượng thụ hưởng bao gồm:

cán bộ địa phương

phụ nữ

thanh niên

giáo viên

học sinh

tiểu thương

doanh nghiệp

Thời gian triển khai gói việc:

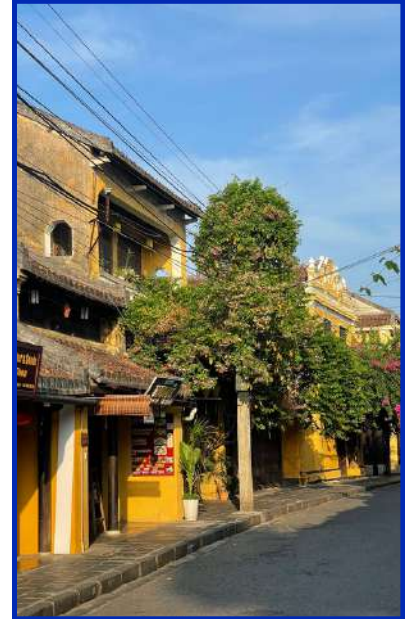
24 tháng

Số lượng tổ chức đối tác:

86 tổ chức

Thúc đẩy chính sách giảm thiểu nhựa dùng một lần tại Phú Yên

Hình ảnh từ trái sang phải: Bãi rác Thọ Vực, TP. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025 / Các đại biểu tham dự hội thảo dành cho chính quyền địa phương, tổ chức và doanh nghiệp nhằm hoàn thiện kế hoạch hành động gói việc, TP. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2023 / Sinh viên Trường Cao đẳng Nghề Phú Yên tiến hành kiểm toán rác thải, TP. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2023 / Địa điểm khảo sát KAP tại TP. Hội An, 2024.

Giải pháp

Xây dựng lộ trình và kế hoạch nhằm hạn chế nhựa dùng một lần tại các khu vực thí điểm ở tỉnh Phú Yên.

Hoạt động chính

- ✧ Kiểm đếm rác thải tại hộ gia đình, trường học, khách sạn và nhà hàng ở phường 7, TP. Tuy Hòa để xác định hiện trạng phát sinh và quản lý rác thải.
- ✧ Khảo sát Kiến thức - Thái độ - Thực hành tại Hội An nhằm đánh giá hiệu quả thực thi các biện pháp giảm rác nhựa tại địa phương và đề xuất giải pháp cho tỉnh Phú Yên.
- ✧ Rà soát chính sách và phân tích các bên liên quan về rác thải nhựa và chất thải rắn sinh hoạt ở cấp địa phương và quốc gia (tại Hội An và Phú Yên).
- ✧ Đồng phát triển và tham vấn lộ trình giảm thiểu nhựa dùng một lần tại Phú Yên, dựa trên kết quả khảo sát, kiểm đếm rác thải.

Bối cảnh

Dựa trên bài học thành công từ mô hình giảm thiểu nhựa dùng một lần của thành phố Hội An, sáng kiến này đã làm nổi bật nhu cầu cấp thiết về việc lên kế hoạch hành động cụ thể và khả thi cho tỉnh Phú Yên nhằm giảm thiểu đáng kể việc sử dụng túi ni lông khó phân hủy và sản phẩm nhựa dùng một lần trong giai đoạn 2024–2030. Hoạt động này cũng phù hợp với các mục tiêu chính sách quốc gia, như Kế hoạch Hành động Quốc gia về Quản lý Rác thải nhựa đại dương đến năm 2030.

Tác động

- 🌐 **Tăng cường quản trị địa phương và cam kết chính sách** tại Phú Yên thông qua việc ban hành chính thức hai kế hoạch cấp tỉnh quan trọng, đặt nền móng cho công tác quản lý chất thải và giảm thiểu nhựa một cách hệ thống.
- 🌐 Tạo điều kiện cho **thay đổi hành vi trên diện rộng**, với lộ trình thực hiện rõ ràng, giúp hơn 879.000 người dân, doanh nghiệp và tổ chức trong tỉnh giảm thiểu nhựa dùng một lần và phân loại rác tại nguồn.
- 🌐 Định vị Phú Yên trở thành **tỉnh tiên phong**, đóng góp các mô hình chính sách thực tiễn có thể nhân rộng ra toàn quốc.

Thúc đẩy chính sách giảm thiểu nhựa dùng một lần tại Phú Yên

Người tham gia hội thảo tham vấn lộ trình giảm rác nhựa dùng một lần, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2024.

Đầu ra / Kết quả

- ⇒ Kế hoạch Giảm sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần và túi ni lông khó phân hủy trên địa bàn tỉnh Phú Yên giai đoạn 2024–2030 đã được Ủy ban Nhân dân tỉnh Phú Yên ban hành vào ngày 13 tháng 12 năm 2024.
- ⇒ Kế hoạch triển khai hoạt động phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn trên địa bàn tỉnh Phú Yên đã được Ủy ban Nhân dân tỉnh Phú Yên ban hành vào ngày 3 tháng 3 năm 2025.

Khuyến nghị

- 🌿 **Thiết lập cơ chế giám sát và đánh giá** để đo lường hiệu quả của kế hoạch giảm thiểu rác thải nhựa.
- 🌿 **Tăng cường truyền thông và giáo dục cộng đồng** một cách hệ thống và đồng bộ nhằm duy trì thay đổi hành vi lâu dài.
- 🌿 **Thúc đẩy sự hợp tác** giữa các cơ quan chính quyền, tổ chức xã hội và cộng đồng địa phương để nâng cao hiệu quả thực hiện các sáng kiến giảm rác nhựa.
- 🌿 **Khuyến khích doanh nghiệp**, đặc biệt là trong ngành du lịch và dịch vụ, tham gia vào các chiến dịch giảm rác nhựa dùng một lần.
- 🌿 **Tăng cường các hoạt động trao đổi**, học hỏi kinh nghiệm giữa các địa phương nhằm nhân rộng các sáng kiến giảm rác nhựa và bảo vệ môi trường.

Thúc đẩy kết nối, hợp tác giảm thiểu nhựa dùng một lần giữa doanh nghiệp và cộng đồng

Giải pháp

Huy động các doanh nghiệp tham gia giảm thiểu nhựa dùng một lần và mở rộng phong trào Không rác thông qua các sáng kiến địa phương và truyền thông thay đổi hành vi.

Hoạt động chính

- ✧ Các hội thảo kết nối doanh nghiệp
- ✧ Thành lập và mở rộng mạng lưới thanh niên, phụ nữ và doanh nghiệp thực hành giảm rác nhựa tại Phú Yên
- ✧ Tổ chức Phiên chợ Xanh nói không với rác nhựa dùng một lần với sự tham gia phối hợp của trường học, thanh niên và cộng đồng
- ✧ Tổ chức Phiên chợ Xanh - Nông sản, đặc sản Phú Yên và chiến dịch Đổi rác lấy nước tẩy rửa sinh học làm từ rác hữu cơ với sự tham gia của cộng đồng tại Phú Yên

Hình ảnh từ trái sang phải: Một doanh nghiệp địa phương tại Phiên chợ Xanh Phú Yên, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2023. / Cán bộ GreenHub phát biểu tại hội thảo, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2024. / Nước tẩy rửa sinh học được làm từ rác hữu cơ tại Hợp tác xã Chóp Chài, huyện Phú Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025. / Hai gian hàng tại Phiên chợ Xanh, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2023.

Bối cảnh

Các hoạt động này nhằm thu hẹp khoảng cách giữa định hướng chính sách và việc triển khai thực tế các hoạt động giảm nhựa dùng một lần trong khu vực doanh nghiệp. Việt Nam đã ban hành nhiều chính sách cấp quốc gia nhằm ứng phó với ô nhiễm nhựa ngày càng gia tăng trong lĩnh vực kinh doanh và dịch vụ, như Quyết định số 1746/QĐ-TTg về việc ban hành Kế hoạch hành động quốc gia về quản lý rác thải nhựa đại dương đến năm 2030. Tỉnh Phú Yên cũng đã thiết lập các định hướng chính sách quan trọng về bảo vệ môi trường, tạo nền tảng cho các hoạt động thúc đẩy sự tham gia của doanh nghiệp.

Tác động

- 🌐 **Thúc đẩy sự hợp tác đa bên** giữa doanh nghiệp, trường học, chính quyền và cộng đồng, góp phần tạo nên một chuyển biến văn hóa trong việc từ bỏ thói quen sử dụng đồ nhựa dùng một lần tại Phú Yên.
- 🌐 **Huy động và thúc đẩy sự tham gia** của các tác nhân cốt lõi thông qua việc hình thành các mạng lưới Không rác, tạo nền tảng cho các hành động bền vững do cộng đồng dẫn dắt.
- 🌐 **Tăng cường sự tham gia xã hội** và nâng cao nhận thức cộng đồng, giúp hành vi giảm thiểu nhựa trở thành thói quen phổ biến trong nhiều nhóm dân cư khác nhau.

Thúc đẩy kết nối, hợp tác giảm thiểu nhựa dùng một lần giữa doanh nghiệp và cộng đồng

Các doanh nghiệp địa phương, hội viên Hội Phụ nữ tại Phiên chợ Xanh Phú Yên, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2023.

Đầu ra / Kết quả

- ⇒ **05** sự kiện cộng đồng được tổ chức với sự phối hợp của doanh nghiệp, trường học, chính quyền địa phương, các tổ chức chính trị – xã hội và cộng đồng, góp phần thúc đẩy thay đổi hành vi trong giảm thiểu nhựa dùng một lần cho **399** người tham gia.
- ⇒ **04** Mạng lưới cộng đồng Không rác được thành lập, bao gồm Mạng lưới Thanh niên Không rác, Mạng lưới Cơ sở lưu trú du lịch Không rác, Mạng lưới tiểu thương kinh doanh và cộng đồng người dân giảm thiểu túi ni lông khi tham gia hoạt động mua, bán tại chợ, với tổng số **172** thành viên nòng cốt.
- ⇒ **+323** kg rác thải được giảm thiểu thông qua nỗ lực chung của cộng đồng

Khuyến nghị

- 🌿 **Tăng cường hợp tác đa bên:** Thúc đẩy đối thoại và phối hợp giữa chính quyền địa phương, doanh nghiệp, thanh niên và cộng đồng thông qua các hội thảo và sáng kiến chung để đảm bảo tiếp cận đồng bộ và tạo ra tác động mạnh mẽ trong giảm thiểu rác nhựa dùng một lần.

- 🌿 **Thúc đẩy doanh nghiệp tham gia:** Xây dựng các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp áp dụng thực hành Không rác như các chương trình chứng nhận hoặc hỗ trợ ưu đãi cho các doanh nghiệp có nỗ lực giảm thiểu nhựa.

- 🌿 **Mở rộng mạng lưới Không rác:** Phát triển thêm các mạng lưới Không rác trong các lĩnh vực khác như nhà sản xuất, nhà bán lẻ địa phương, khách du lịch... để chia sẻ nguồn lực và tăng cường sự tham gia vào các hoạt động giảm thiểu rác thải.

- 🌿 **Tận dụng nền tảng số để nâng cao nhận thức và sự tham gia:** Sử dụng các công cụ truyền thông kỹ thuật số như mạng xã hội và ứng dụng di động để nâng cao nhận thức về Không rác và thúc đẩy hành động từ cộng đồng.

- 🌿 **Thiết lập hệ thống giám sát và đánh giá thường xuyên:** Xây dựng hệ thống theo dõi tiến độ giảm rác thải và thay đổi hành vi, tiến hành đánh giá định kỳ để đo lường hiệu quả, đồng thời sử dụng kết quả này để cải thiện các sáng kiến và định hướng chính sách trong tương lai.

- 🌿 **Hỗ trợ chính sách cho doanh nghiệp giảm nhựa:** Tăng cường khung chính sách nhằm hỗ trợ doanh nghiệp giảm thiểu nhựa dùng một lần, bao gồm hướng dẫn cụ thể, cung cấp tài nguyên và hỗ trợ kỹ thuật để doanh nghiệp thực hiện các biện pháp bảo vệ môi trường.

Hiện thực hóa chính sách: Nhân rộng thực hành Không rác tại khách sạn, quán cà phê, văn phòng và chợ

Giải pháp

Nhân rộng thực hành Không rác tại khách sạn, quán cà phê, văn phòng và chợ tại tỉnh Phú Yên nhằm triển khai thí điểm hạn chế đồ nhựa dùng một lần.

Hoạt động chính

- ✧ Triển khai hệ thống tái nạp dầu gội, sữa tắm, xà phòng rửa tay và nước uống tại Hanid Hotel, Xóm Biển Homestay và Kool House Hotel; áp dụng chính sách chỉ cung cấp đồ dùng vệ sinh khi khách có yêu cầu; thực hiện phân loại rác và ủ phân hữu cơ tại Hanid Hotel và Xóm Biển Homestay.
- ✧ Thiết lập hệ thống tái nạp nước uống, loại bỏ ống hút nhựa dùng một lần, chỉ cung cấp các sản phẩm nhựa dùng một lần khi khách yêu cầu, và tổ chức thực hiện phân loại rác tại Cafe House, Fig Café & Bistro và The PY Workshop
- ✧ Giảm sử dụng túi ni lông trong hoạt động mua bán tại chợ Phường 7.
- ✧ Cung cấp tài liệu giáo dục và hướng dẫn thực hành Không rác tại Hợp tác xã Chóp Chài.
- ✧ Lắp đặt hệ thống tái nạp nước uống tại văn phòng Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Phú Yên, UBND phường 7 và UBND xã Bình Kiến.

Bối cảnh

Tại Phú Yên, mối quan tâm ngày càng tăng đối với rác thải nhựa dùng một lần đã nhấn mạnh nhu cầu chuyển đổi sang những hoạt động bền vững hơn trong khối doanh nghiệp và cơ quan công. Việc giới thiệu các thực hành Không rác tại khách sạn, quán cà phê, văn phòng, chợ và trường học không chỉ góp phần triển khai hiệu quả chính sách giảm rác thải nhựa của tỉnh mà còn chứng minh tính khả thi của các sáng kiến này trong thực tế.

Tác động

- 🌐 **Tăng cường triển khai thực tiễn** Kế hoạch hành động của tỉnh về giảm thiểu nhựa dùng một lần, thông qua tích hợp thực hành Không rác vào hoạt động của doanh nghiệp và cơ quan công.
- 🌐 **Giảm thiểu đáng kể** lượng rác thải nhựa và hữu cơ ngay từ nguồn phát sinh, góp phần bảo vệ môi trường và thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững.
- 🌐 **Nâng cao nhận thức** của người tiêu dùng và nhà cung cấp dịch vụ, thúc đẩy hành vi tiêu dùng bền vững trong lĩnh vực lưu trú và bán lẻ.
- 🌐 **Tăng cường niềm tin** của các bên liên quan về hiệu quả và tính khả thi của thực hành Không rác, tạo động lực cho việc mở rộng áp dụng trên toàn tỉnh.
- 🌐 **Thúc đẩy sự tham gia** từ các cộng đồng địa phương, bao gồm chủ doanh nghiệp, tiểu thương và cán bộ chính quyền, với kiến thức và công cụ cần thiết để giảm ô nhiễm nhựa và quản lý rác thải có trách nhiệm.

Hình ảnh từ trái sang phải: Hoạt động thu gom pin tái chế tại Xóm Biển Homestay, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025. / Hoạt động mua thực phẩm bằng hộp đựng tái sử dụng tại một hàng thịt ở chợ Phường 7, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025. / Cán bộ Hội Phụ nữ sử dụng trạm tái nạp tại văn phòng Hội Phụ nữ Phú Yên, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Hiện thực hóa chính sách: Nhân rộng thực hành Không rác tại các khách sạn, quán cà phê, văn phòng và chợ

Bảng chỉ dẫn giáo dục tại The PY Workshop (bên trái) và Fig cafe & bistroy (bên phải), thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Đầu ra / Kết quả

- ⇒ **09** hệ thống tái nạp nước uống và **03** hệ thống tái nạp cho sữa tắm, dầu gội và xà phòng rửa tay đã được lắp đặt, giúp giảm khoảng **167 kg** rác thải nhựa mỗi tháng.
- ⇒ **+10,000** túi ni lông được giảm mỗi tháng nhờ các thực hành Không rác được triển khai tại chợ.
- ⇒ **+50 kg** túi ni lông được giảm thông qua tư vấn thực hành Không rác trong việc tổ chức các sự kiện truyền thông thúc đẩy việc giảm sử dụng nhựa dùng một lần tại siêu thị.
- ⇒ **+23 kg** rác hữu cơ được phân loại và chuyển hướng khỏi bãi chôn lấp mỗi tháng thông qua hoạt động ủ phân.
- ⇒ **+3476** người dân địa phương được hưởng lợi trực tiếp từ chợ, văn phòng và trung tâm học tập Không rác.
- ⇒ **+10,000** người dân địa phương và du khách được hưởng lợi trực tiếp từ các quán cà phê, khách sạn và homestay áp dụng thực hành Không rác.

Khuyến nghị

- 🌱 **Mở rộng sự tham gia của các bên liên quan:** Tiếp tục kêu gọi sự tham gia của nhiều doanh nghiệp địa phương, cơ quan nhà nước và các tổ chức cộng đồng vào việc áp dụng thực hành Không rác. Việc xây dựng một mạng lưới những người tiên phong trong phong trào Không rác sẽ góp phần lan tỏa văn hóa sống bền vững trong nhiều lĩnh vực.
- 🌱 **Tăng cường theo dõi và báo cáo:** Thường xuyên theo dõi lượng rác thải nhựa giảm được và lượng rác hữu cơ được ủ để thể hiện rõ tác động cụ thể của các hoạt động. Dữ liệu này sẽ giúp cải tiến mô hình và cung cấp bằng chứng thuyết phục cho việc nhân rộng.
- 🌱 **Khuyến khích sự tham gia:** Đưa ra các hình thức khuyến khích như cấp chứng nhận hoặc vinh danh cho các doanh nghiệp thực hiện tốt thực hành Không rác, nhằm thúc đẩy nhiều khách sạn, nhà hàng và chợ cùng tham gia.
- 🌱 **Tăng cường nhận thức cộng đồng:** Triển khai các chiến dịch nâng cao nhận thức để khuyến khích thay đổi hành vi của người tiêu dùng, như từ chối sử dụng nhựa dùng một lần và ủng hộ các doanh nghiệp Không rác. Việc truyền thông công khai các câu chuyện thành công từ những nơi đã áp dụng mô hình sẽ góp phần truyền cảm hứng cho các cộng đồng khác làm theo.

Tăng cường năng lực cho các bên liên quan để thúc đẩy thực hành Không rác tại tỉnh Phú Yên

Hình ảnh từ trái sang phải: Các điểm tham quan trong chuyến học tập thực tế của đại diện chính quyền Phú Yên đến Hội An và đảo Cù Lao Chàm, bao gồm: cơ sở tái sinh vật liệu (MRF), Bãi Hương và Trang Vũ Homestay, Hội An, 2024.

Giải pháp

Xây dựng năng lực và kết nối cho các bên liên quan chính và cán bộ chính quyền tỉnh Phú Yên nhằm thúc đẩy việc triển khai thực hành Không rác.

Hoạt động chính

- ✦ Thực hiện chuyến học tập, trao đổi kinh nghiệm tại thành phố Hội An và đảo Cù Lao Chàm cho cán bộ chính quyền tỉnh Phú Yên
- ✦ Tổ chức tập huấn về phân loại rác tại nguồn theo thực hành Không rác dành cho cán bộ tỉnh Phú Yên.
- ✦ Tổ chức hội thảo thảo luận về ứng dụng cơ sở phục hồi vật liệu (MRF) trong cộng đồng áp dụng thực hành Không rác.
- ✦ Thực hiện chương trình xây dựng năng lực cho cán bộ địa phương và cộng đồng nhằm giảm rác thải nhựa đại dương thông qua các giải pháp Không rác.
- ✦ Đào tạo sử dụng công cụ giám sát, đánh giá và học hỏi (MEL) cho cán bộ Hội Liên hiệp Phụ nữ.
- ✦ Xây dựng năng lực cho đội ngũ cán bộ thực hiện gói việc.

Tác động

- 🌐 **Thực hành mô hình Không rác hiệu quả hơn** qua việc nâng cao năng lực kỹ thuật và chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn giữa cán bộ chính quyền, lãnh đạo cộng đồng và hội viên Hội Phụ nữ.
- 🌐 **Tăng cường vai trò chủ động và lãnh đạo** của địa phương trong quản lý rác thải rắn và giảm ô nhiễm nhựa nhờ những cá nhân/tổ chức địa phương được trang bị đầy đủ công cụ và kiến thức để dẫn dắt các hành động cộng đồng.
- 🌐 **Cải thiện sự phối hợp thể chế** và hợp tác liên ngành, tạo nền tảng cho các sáng kiến Không rác bền vững và tích hợp giữa khu vực công, tư và xã hội dân sự.
- 🌐 **Nâng cao khả năng nhân rộng mô hình**, nhờ các hoạt động trao đổi kinh nghiệm với các mô hình thành công tại Hội An và Cù Lao Chàm, từ đó giúp Phú Yên điều chỉnh và mở rộng cách làm phù hợp với bối cảnh địa phương.
- 🌐 **Hỗ trợ thay đổi hành vi bền vững**, củng cố thông qua việc tăng cường kỹ năng MEL của các bên liên quan, đảm bảo quá trình học tập liên tục và tính minh bạch trong thực hiện.

Tăng cường năng lực cho các bên liên quan để thúc đẩy thực hành Không rác tại tỉnh Phú Yên

Người tham dự tại hội thảo dành cho chính quyền địa phương, tổ chức và doanh nghiệp nhằm hoàn thiện kế hoạch hành động của gói việc, tỉnh Phú Yên, 2023.

Bối cảnh

Việc triển khai thực hành Không rác tại Phú Yên đã cho thấy tiềm năng lớn trong việc nhân rộng các sáng kiến giảm thiểu rác thải nhựa trên nhiều loại hình cơ sở như khách sạn, nhà hàng, chợ, trường học và cơ quan nhà nước. Tuy nhiên, để đảm bảo tính bền vững và mở rộng tác động của các mô hình này, cần tập trung vào xây dựng năng lực, phát triển mạng lưới và duy trì sự tham gia liên tục của cán bộ chính quyền, tổ chức cộng đồng và các bên liên quan.

Đầu ra / Kết quả

- ⇒ **10** hội thảo tập huấn và chuyến tham quan học tập đã được tổ chức, góp phần nâng cao hiểu biết kỹ thuật và chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn về thực hành Không rác và các phương pháp quản lý rác thải hiệu quả.
- ⇒ **+545** cán bộ chính quyền, lãnh đạo cộng đồng, hội viên Hội Phụ nữ và nhân sự gói việc đã được nâng cao năng lực trong việc thực hiện thực hành Không rác, bao gồm phân loại rác tại nguồn, áp dụng MRF, và các chiến lược giảm thiểu rác thải nhựa.

Khuyến nghị

- 🌀 Tiếp tục đào tạo **tăng cường năng lực** định kỳ và bồi dưỡng cho cán bộ chính phủ, thành viên Hội Phụ nữ và các bên liên quan chính để duy trì động lực và thích ứng với những thách thức đang phát triển trong quản lý chất thải.
- 🌀 **Thể chế hóa nội dung đào tạo** về Không rác vào các chương trình đào tạo ban đầu dành cho cán bộ chính quyền và Hội Phụ nữ để đảm bảo tính bền vững và chuyển giao kiến thức liên tục trong suốt quá trình chuyển giao lãnh đạo.
- 🌀 Thúc đẩy thành lập **tổ công tác hoặc nhóm làm việc liên ngành** về Không rác ở cấp tỉnh để tăng cường phối hợp, theo dõi tiến độ và thúc đẩy sự hợp tác giữa các bên công, tư và cộng đồng.
- 🌀 **Mở rộng cơ hội trao đổi kiến thức** bằng cách kết nối với các sáng kiến Không rác trong nước và khu vực để học hỏi từ các mô hình đa dạng và nhân rộng những thực hành thành công.
- 🌀 **Tích hợp công cụ và nền tảng kỹ thuật số** vào các hoạt động xây dựng năng lực (ví dụ: mô-đun đào tạo trực tuyến, bảng điều khiển MEL) nhằm nâng cao khả năng tiếp cận, tiết kiệm chi phí và thúc đẩy học tập liên tục.

Truyền thông lan tỏa tác động của gói việc “Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua thực hành Không rác tại tỉnh Phú Yên”

Cán bộ GreenHub và những người tham gia trong hội thảo tổng kết, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025

Giải pháp

Trình bày tính khả thi và hiệu quả của các thực hành Không rác áp dụng tại địa phương, góp phần xây dựng niềm tin với các bên liên quan và làm nổi bật tiềm năng nhân rộng, áp dụng rộng rãi mô hình này.

Hoạt động chính

- ✦ Tổ chức hội thảo tổng kết gói việc.
- ✦ Phát hành tài liệu thông tin gói việc và video truyền thông.
- ✦ Đăng tải bài viết, tin tức và phóng sự truyền hình về các hoạt động của gói việc.

Đầu ra / Kết quả

- ➡ **+50** người tham gia hội thảo tổng kết, chia sẻ bài học kinh nghiệm và kết quả thực tiễn.
- ➡ **+30** bài báo đăng tải về các hoạt động của gói việc.
- ➡ **+19136** người được tiếp cận thông tin và kiến thức về gói việc thông qua các kênh truyền thông trực tuyến.

Tác động

- 🌐 **Khẳng định cam kết** thực hiện Kế hoạch giảm sử dụng túi ni lông khó phân hủy và đồ nhựa dùng một lần trên địa bàn tỉnh Phú Yên giai đoạn 2024 - 2030.
- 🌐 **Tăng cường quan hệ đối tác** trong suốt gói việc và nâng cao sự tham gia chủ động của cộng đồng và các nhà hoạch định chính sách đối với các hoạt động Không rác.
- 🌐 **Nâng cao nhận thức cộng đồng** và hiểu biết của các bên liên quan về thực hành Không rác thông qua việc phủ sóng truyền thông rộng rãi và các kênh trực tuyến.
- 🌐 **Tăng cường niềm tin của các bên liên quan** vào giải pháp Không rác tại địa phương bằng cách trình bày kết quả thực tế, bài học kinh nghiệm và câu chuyện thành công.
- 🌐 **Thúc đẩy khả năng nhân rộng và mở rộng các hoạt động Không rác** bằng cách truyền tải thông tin đáng tin cậy, truyền cảm hứng qua nhiều nền tảng khác nhau.
- 🌐 Khuyến khích **thay đổi hành vi** trong nhiều nhóm đối tượng thông qua việc truyền thông các lợi ích rõ ràng của việc giảm sử dụng nhựa dùng một lần và quản lý rác thải có trách nhiệm.

Truyền thông lan tỏa tác động của gói việc “Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua thực hành Không rác tại tỉnh Phú Yên”

"Sáng kiến này không chỉ nâng cao nhận thức của cộng đồng về tác động của rác thải nhựa mà còn cung cấp hỗ trợ thiết thực cho việc triển khai các thực hành giảm thiểu, thúc đẩy những thay đổi tích cực trong hành vi của người tiêu dùng và quản lý rác thải. PE Việt Nam tin rằng với nỗ lực chung, hành trình hướng tới một Việt Nam Không rác sẽ tiếp tục đạt được tiến triển mạnh mẽ và ý nghĩa."

- Bà Trần Thị Kim Tuyến

Đại diện Tổ chức Môi trường Thái Bình Dương tại Việt Nam phát biểu tại hội thảo

Bối cảnh

Tỉnh Phú Yên đã nỗ lực triển khai các thực hành Không rác và giảm thiểu nhựa dùng một lần, phù hợp với các định hướng quốc gia như Quyết định số 1316/QĐ-TTg phê duyệt Đề án tăng cường công tác quản lý chất thải nhựa ở Việt Nam. Mặc dù đã có các mô hình thí điểm được áp dụng tại cộng đồng, trường học và chợ, nhưng nhận thức về thực hành Không rác trong cộng đồng và các bên liên quan vẫn còn hạn chế, trong khi sự hỗ trợ liên ngành cho việc nhân rộng mô hình còn rời rạc.

Do đó, việc tổng hợp và truyền thông các kết quả thực tiễn, bài học kinh nghiệm và những câu chuyện thành công từ các sáng kiến Không rác tại địa phương là rất cần thiết, nhằm thúc đẩy sự tham gia rộng rãi của xã hội, xây dựng niềm tin từ các nhà hoạch định chính sách và khơi dậy động lực để mô hình được áp dụng sâu rộng hơn. Truyền thông hiệu quả về tác động của gói việc không chỉ giúp chia sẻ tri thức và nâng cao nhận thức, mà còn góp phần thúc đẩy thực thi chính sách và hành động từ cộng đồng. Trong bối cảnh đó, truyền thông chiến lược đóng vai trò then chốt trong việc thu hẹp khoảng cách giữa thành công bước đầu của mô hình thí điểm và sự thay đổi mang tính hệ thống.

Khuyến nghị

 Xây dựng chiến lược truyền thông dài hạn phù hợp với Kế hoạch giảm sử dụng túi ni lông khó phân hủy và đồ nhựa dùng một lần trên địa bàn tỉnh Phú Yên giai đoạn 2024 - 2030, đảm bảo khả năng hiển thị liên tục và sự tham gia của công chúng sau khi gói việc kết thúc.

 Địa phương hóa nội dung truyền thông bằng cách điều chỉnh thông điệp phù hợp với từng nhóm đối tượng mục tiêu (ví dụ: phụ nữ, thanh niên, tiểu thương, doanh nghiệp nhỏ, lãnh đạo địa phương), sử dụng ngôn ngữ dễ hiểu và hình thức kể chuyện phù hợp với văn hóa địa phương nhằm tăng tính gần gũi và thúc đẩy thay đổi hành vi.

 Tận dụng những “người tiên phong” và “đại sứ cộng đồng” làm người phát ngôn và ví dụ điển hình trong các chiến dịch truyền thông tương lai nhằm xây dựng lòng tin và giới thiệu những lợi ích hữu hình của các thực hành Không rác trong bối cảnh thực tế.

 Thiết lập trung tâm thông tin kỹ thuật số hoặc nền tảng chia sẻ tri thức trực tuyến, được quản lý bởi chính quyền địa phương hoặc tổ chức xã hội dân sự, để tổng hợp tài liệu gói việc, video, đồ họa thông tin và các câu chuyện thành công để công chúng có thể truy cập và sử dụng nhằm đào tạo hoặc nhân rộng.

 Hợp tác với các cơ quan báo chí và người có sức ảnh hưởng truyền thông tại địa phương để đảm bảo truyền thông liên tục về sáng kiến Không rác, khuếch đại tiếng nói cộng đồng và bình thường hóa hành vi quản lý rác có trách nhiệm trên nhiều nền tảng.

 Theo dõi hiệu quả truyền thông thông qua các công cụ phân tích và phản hồi (ví dụ: số liệu trên mạng xã hội, khảo sát tại hội thảo, thăm dò ý kiến công chúng) nhằm đánh giá tác động của thông điệp và điều chỉnh chiến lược khi cần thiết.

 Thu hút các nhà hoạch định chính sách tham gia vào các hoạt động truyền thông, thông qua tóm tắt chính sách, báo cáo trực quan hoặc phim tài liệu ngắn, để tăng cường ý chí chính trị và huy động nguồn lực cho việc mở rộng quy mô mô hình.

Trường học Không rác thúc đẩy sự thay đổi ở Phú Yên

Học sinh sử dụng trạm tái nạp nước tại trường THPT Phan Đình Phùng, thị xã Sông Cầu, tỉnh Phú Yên, 2024.

Học sinh sử dụng thùng ủ phân tại trường Tiểu học số 2 thị trấn Củng Sơn, huyện Sơn Hòa, tỉnh Phú Yên, 2024.

Giải pháp

Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua việc triển khai thực hành Không rác tại 100% trường học Phú Yên.

Hoạt động chính

- ✦ Hỗ trợ phát triển và tham vấn quy định hạn chế sử dụng đồ nhựa dùng một lần tại các trường học ở tỉnh Phú Yên
- ✦ Giảm thiểu rác thải nhựa và rắn thông qua việc hỗ trợ triển khai thực hành Không rác tại các trường học.
- ✦ Hỗ trợ các trường xây dựng và thực hiện kế hoạch hành động/quy định/hướng dẫn nhằm giảm thiểu nhựa dùng một lần.
- ✦ Tổ chức phong trào thi đua cấp tỉnh về thực hành Không rác trong trường học.

Tác động

- 🌐 **Thúc đẩy thay đổi hành vi bền vững trong trường học:** Việc áp dụng thực hành Không rác đã góp phần hình thành thói quen tiêu dùng có trách nhiệm và quản lý chất thải hiệu quả trong học sinh và giáo viên, tạo nền tảng để thế hệ tương lai tích cực tham gia bảo vệ môi trường.
- 🌐 **Tăng cường vai trò chủ động của trường học trong quản lý môi trường:** Các trường không chỉ triển khai các giải pháp thực tiễn mà còn chủ động xây dựng, ban hành và thực thi các quy định nội bộ nhằm giảm nhựa dùng một lần, thể hiện sự chuyển dịch từ hỗ trợ bên ngoài sang tự chủ trong quản trị.
- 🌐 **Góp phần thực hiện chính sách cấp tỉnh:** Hoạt động này đóng vai trò then chốt trong việc cụ thể hóa và thúc đẩy chính sách giảm thiểu nhựa dùng một lần của tỉnh Phú Yên, đặc biệt trong lĩnh vực giáo dục – nơi có ảnh hưởng lớn đến việc lan tỏa các thực hành bền vững.
- 🌐 **Cải thiện điều kiện sức khỏe và học tập:** Môi trường học đường sạch sẽ và ít ô nhiễm hơn sẽ tác động tích cực đến thể chất và tinh thần của học sinh và giáo viên, từ đó nâng cao chất lượng giáo dục.

Trường học Không rác thúc đẩy sự thay đổi ở Phú Yên

Học sinh đang kiểm toán rác thải trường học, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2024.

Thiết bị phân loại và ủ rác thải vườn trường, huyện Sơn Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Bối cảnh

Tỉnh Phú Yên đã triển khai Kế hoạch hành động về quản lý rác thải nhựa và rác thải nhựa đại dương đến năm 2030 nhằm giảm thiểu tác động của rác thải nhựa và bảo vệ môi trường. Một trong những mục tiêu của tỉnh là: “Đến năm 2025, 100% trường học trong tỉnh sẽ thực hành Không rác.” Chương trình Trường học Không rác đã được mở rộng trên địa bàn 9 huyện, thị xã và thành phố, với sự tham gia của hơn 11.000 học sinh và 700 giáo viên.

Giải pháp giảm thiểu rác thải nhựa tại trường học không chỉ góp phần bảo vệ môi trường mà còn đóng góp vào mục tiêu phát triển bền vững của tỉnh. Những hành động này là bước đi quan trọng giúp Phú Yên tiến tới hiện thực hóa các mục tiêu quản lý rác thải nhựa và chính sách bảo vệ môi trường.

Đầu ra / Kết quả

- ⇒ **04** trường học được hỗ trợ lắp đặt hệ thống tái nạp nước uống, phân loại rác hữu cơ và thực hành ủ phân.
- ⇒ **23** trường học được hỗ trợ kỹ thuật để xây dựng, ban hành và thực hiện kế hoạch hành động/quy định/hướng dẫn giảm thiểu nhựa dùng một lần.
- ⇒ **+199,545 kg** rác thải được giảm thiểu mỗi năm học thông qua việc áp dụng các thực hành Không rác.
- ⇒ Hơn **22,036** học sinh và giáo viên được nâng cao nhận thức và học tập trong môi trường lành mạnh hơn nhờ các thực hành Không rác.

Khuyến nghị

- 🌱 **Thúc đẩy chương trình đào tạo giáo viên:** Triển khai các chương trình đào tạo toàn diện cho giáo viên nhằm tích hợp các nguyên tắc Không rác vào chương trình giảng dạy. Điều này giúp học sinh không chỉ học qua hoạt động thực tế mà còn hiểu rõ về lý thuyết và giá trị của phát triển bền vững.
- 🌱 **Tăng cường vai trò của phụ huynh và cộng đồng:** Huy động sự tham gia của phụ huynh và cộng đồng địa phương vào các sáng kiến Không rác nhằm tạo tác động rộng hơn. Khuyến khích tổ chức các gói việc hoặc hội thảo cộng đồng nơi học sinh và gia đình cùng hợp tác giảm rác ngoài phạm vi trường học.
- 🌱 **Hỗ trợ công tác theo dõi và đánh giá:** Thiết lập một hệ thống theo dõi và đánh giá hiệu quả nhằm giám sát tiến trình thực hành Không rác trong các trường học. Điều này sẽ cung cấp thông tin về những điểm hiệu quả và những mặt cần điều chỉnh để nâng cao chất lượng triển khai.

Chợ không rác nhựa: Những người phụ nữ dẫn dắt thay đổi ở Tuy Hòa

Chị Tô Thị Mỹ Thúy phát biểu tại hội thảo, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2024.

Các thành viên câu lạc bộ "Phụ nữ đi chợ không sử dụng túi ni lông" tại chợ Phường 7, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Một "biển" túi màu xanh ngọc bích rực rỡ, cùng với những chiếc áo màu xanh dương đang tràn ngập khắp chợ Phường 7, TP. Tuy Hòa. Xen giữa những sạp trái cây đầy màu sắc và tiếng dao chặt thịt rộn ràng, sắc xanh nổi bật ấy mang theo một thông điệp quan trọng. Mỗi người phụ nữ mang theo túi lưới xanh ngọc – được tái chế từ lưới đánh cá – là một thành viên của Câu lạc bộ "Phụ nữ đi chợ không sử dụng túi ni lông", cùng nhau cam kết giảm sử dụng túi ni lông và nhựa dùng một lần trong sinh hoạt chợ hằng ngày.

Chị Tô Thị Mỹ Thúy, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ Phường 7, là người lãnh đạo đầy tâm huyết của Câu lạc bộ. Không xa lạ gì với việc kết nối cộng đồng, chị Thúy đã tận dụng niềm đam mê và vai trò lãnh đạo để huy động hội viên Hội Phụ nữ, tiểu thương và người mua hàng cùng thay đổi thói quen sử dụng đồ nhựa dùng một lần tại chợ.

Với chị Thúy, giảm rác nhựa không chỉ là xử lý rác thải – mà còn là tạo nên một cộng đồng chủ động, tích cực và cam kết vì môi trường.

"Chúng tôi chọn lối sống xanh vì con cháu, vì môi trường và vì chính mình", chị Thúy chia sẻ.

Cô Trần Thị Bình, một người bán hàng thịt tại chợ, cũng đồng tình với quan điểm của chị Thúy, "Tất cả những việc này đều vì tương lai chúng ta. Phụ nữ đi chợ thì nên hạn chế dùng túi ni lông để bảo vệ môi trường."

Tuy nhiên, không phải ai cũng hào hứng ngay từ đầu. Theo chị Thúy, khi mới bắt đầu, nhiều người còn "sợ thay đổi và sợ bất tiện." Tiểu thương lo mất khách nếu từ chối phát túi ni lông hoặc gợi ý sử dụng túi tái sử dụng; còn khách thì ngại cảm giác khác biệt nếu không nhận túi ni lông. Nhận thấy những trở ngại riêng của từng nhóm, chị Thúy đã thành lập hai câu lạc bộ riêng cho người mua, người bán – nhằm tạo mạng lưới và hệ thống hỗ trợ lẫn nhau. Giờ đây, cả tiểu thương lẫn người tiêu dùng đều tự hào mang theo túi lưới, mặc đồng phục câu lạc bộ và chia sẻ hình ảnh hoạt động trong nhóm Zalo chung.

Hai câu lạc bộ này được thành lập với sự hỗ trợ của GreenHub, trong khuôn khổ gói việc "Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua thực hành Không rác tại tỉnh Phú Yên".

Phối hợp cùng chị Thúy và Hội Phụ nữ, chúng tôi kết hợp nâng cao nhận thức, xây dựng cộng đồng và triển khai các giải pháp thiết thực để thúc đẩy các lựa chọn bền vững thay thế nhựa dùng một lần. Các thành viên Câu lạc bộ giờ đây mang theo hộp đựng và túi tái sử dụng khi đi chợ, thường ưu tiên mua hàng từ những hàng là thành viên Câu lạc bộ tiểu thương, sẵn sàng đóng gói hàng hóa bằng các vật dụng thay thế bền vững.

“Tôi giảm được 30 túi ni lông mỗi ngày. Tôi gói hàng cho khách bằng lá chuối, giấy báo và không dùng túi ni lông,” chị Lê Thị Kim Bông, một tiểu thương nhỏ tại chợ chia sẻ.

Chỉ sau ba tháng thí điểm mô hình, chị Thúy đã cảm nhận được sự thay đổi trong cộng đồng. Nỗ lực của gần 200 thành viên, đã giúp giảm thiểu hơn 10.000 túi ni lông mỗi tháng, giúp các tiểu thương tiết kiệm chi phí và góp phần tạo nên một môi trường chợ sạch sẽ hơn.

“Khi tham gia Câu lạc bộ, tôi cảm thấy rất vui vì được góp phần bảo vệ môi trường và sức khỏe của tất cả chúng ta,” chị Hà Thị Quyết, một thành viên Câu lạc bộ chia sẻ.

Chị Lê Thị Kim Bông tại quầy hàng của mình ở chợ Phường 7, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Bà Trần Thị Bình đóng gói thịt vào hộp đựng tái sử dụng cho khách hàng, chợ Phường 7, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Gieo hy vọng: Một nhà giáo nhiệt huyết đang xây dựng tương lai bền vững tại Phú Yên

Mỗi buổi sáng trong tuần, sân trường Tiểu học Hòa Tân Tây tràn đầy năng lượng khi tiếng cười vang vọng giữa các lớp học và các em học sinh vội vã đến trường với những bình nước cá nhân tái sử dụng nhỏ gọn trên tay - một dấu hiệu nhỏ nhưng đầy ý nghĩa cho thấy sự thay đổi đang diễn ra.

Ở trung tâm của sự thay đổi này chính là cô Huỳnh Thị Kim Lành – Phó Hiệu trưởng nhà trường. Với nụ cười ấm áp và sự tận tụy bền bỉ, mỗi tuần cô đều trực tiếp hướng dẫn học sinh thực hành phân loại rác. Dưới sự dẫn dắt nhẹ nhàng và truyền cảm hứng của cô, những bài học về môi trường trở nên gần gũi, thiết thực và đầy hứng thú.

Sinh ra và lớn lên ở một làng quê gần gũi thiên nhiên, cô Lành sớm hình thành tình yêu sâu sắc với môi trường. Chính sự kết nối ấy đã trở thành động lực lớn để cô không chỉ giảng dạy mà còn truyền cảm hứng cho học sinh biết yêu thiên nhiên và xây dựng thói quen sống xanh từ những hành động nhỏ nhất mỗi ngày.

Trong nhiều năm, cô Lành luôn trăn trở, làm thế nào để bài học giảm thiểu rác thải nhựa không chỉ nằm trên giấy, mà còn chạm đến trái tim học sinh và thay đổi hành vi một cách bền vững. Cơ hội đến khi Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Tây Hòa phát động cuộc thi “Trường học xanh – Lớp học xanh” vào năm 2022. Cô Lành đã khuyến khích giáo viên tổ chức các hoạt động giúp học sinh giảm sử dụng chai, ống hút và túi nilông dùng một lần.

Tuy nhiên, dù có sự khởi đầu tích cực, nỗ lực của nhà trường vẫn chỉ dừng ở mức phong trào, thiếu tính bền vững do thiếu kinh phí, giải pháp chuyên biệt và hỗ trợ kỹ thuật.

“Dù đã rất cố gắng, chúng tôi vẫn thiếu công cụ và cách tiếp cận bài bản để giải quyết vấn đề từ gốc rễ,” cô Lành chia sẻ.

Cô Lành cùng các đồng nghiệp chăm giải cuộc thi tái chế của học sinh trường Tiểu học Hòa Tân Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên 2024.

Cán bộ GreenHub hướng dẫn học sinh phân loại rác thải, trường Tiểu học Hòa Tân Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Năm 2024, khi Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Phú Yên ban hành kế hoạch “Xây dựng Trường học – Lớp học Không rác, Xanh – Sạch – Đẹp – An toàn”, trường Tiểu học Hòa Tân Tây được chọn là một trong ba trường thí điểm mô hình Trường học Không rác, với sự hỗ trợ từ GreenHub. Năm bất cơ hội hiện thực hóa ước mơ bấy lâu, cô Lành lập tức bắt tay vào hành động.

Với sự đồng hành chuyên sâu từ GreenHub, nhà trường triển khai hàng loạt giải pháp thực tiễn: ban hành nội quy giảm sử dụng nhựa, phân loại rác tại nguồn, tổ chức hoạt động ngoại khóa về môi trường, tích hợp nội dung giáo dục môi trường vào bài giảng thông qua học cụ trực quan, lắp đặt hệ thống tái nạp nước uống, và xây dựng bể ủ phân hữu cơ tại trường. Mỗi thay đổi đều được củng cố bằng hành động cụ thể của giáo viên.

“Muốn học sinh thay đổi nhận thức thì trước hết thầy cô phải là người làm gương,” cô Lành khẳng định.

“Giờ đây, trong tất cả các cuộc họp và sự kiện, trường không còn sử dụng chai nước nhựa hay đồ nhựa dùng một lần. Mỗi giáo viên đều mang theo bình nước cá nhân.”

Những nỗ lực này nhanh chóng mang lại kết quả rõ rệt. Học sinh đã hình thành thói quen mang theo bình đựng nước cá nhân, phân loại rác thải đúng cách và truyền thông giáo dục về môi trường đến gia đình. Ngoài rác nhựa, hàng trăm kg rác thải hữu cơ hiện cũng được xử lý trực tiếp tại trường mỗi tháng, giúp giảm đáng kể lượng rác thải đưa đến bãi chôn lấp hoặc bãi đốt.

Học sinh trong giờ học về phân loại rác thải, trường Tiểu học Hòa Tân Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Cán bộ GreenHub hướng dẫn học sinh phân loại rác thải, trường Tiểu học Hòa Tân Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên, 2025.

Điều khiến cô Huỳnh Thị Kim Lành hạnh phúc nhất không phải là những con số, mà là sự chuyển biến thực sự trong tư duy và hành động của từng học sinh, đồng nghiệp và phụ huynh. Nhờ những đóng góp không ngừng nghỉ, sáng kiến “Giải pháp xây dựng Trường học Không rác” của cô được Hội đồng Sáng kiến huyện công nhận, và cô được khen thưởng Mô hình Dân vận khéo tiêu biểu năm 2024 do Đảng ủy xã Hòa Tân Tây trao tặng.

Với cô Lành, *“Sự thay đổi không bắt đầu từ những khẩu hiệu lớn lao, mà từ những hành động thầm lặng mỗi ngày.”*

Trường Tiểu học Hòa Tân Tây tiếp tục nuôi dưỡng lối sống xanh ấy mỗi ngày như một phần trong đời sống học đường. Trong thời gian tới, cô Lành và đồng nghiệp sẽ mở rộng giáo dục môi trường cho tất cả khối lớp và tăng cường gắn kết phụ huynh qua các buổi dọn dẹp cộng đồng và hội thảo.

Với cô Lành, tác động bền vững không nằm ở những gì học sinh học hôm nay, mà ở cách các em mang theo và sống với những giá trị đó trong suốt cuộc đời — xây dựng một thế hệ mà việc bảo vệ môi trường trở thành bản năng, cả ở trường học và ở nhà.

Xóm Biển Homestay: Thúc đẩy du lịch Không rác

Tỉnh Phú Yên với bờ biển lấp lánh là nơi anh Nguyễn Quang Hưng sinh ra và lớn lên. Gần bó với biển cả từ thuở nhỏ, anh Hưng mang trong mình tình yêu sâu sắc với biển cả quê hương và thể hiện điều đó trong mọi việc làm của mình. Anh là chủ sở hữu Xóm Biển Homestay tại thành phố Tuy Hòa và đã biến nơi đây thành một địa điểm du lịch bền vững.

Ngay từ khi bắt đầu vận hành Xóm Biển vào năm 2019, anh Hưng đã theo đuổi con đường phát triển bền vững với mục tiêu xây dựng một mô hình du lịch vừa bảo tồn vẻ đẹp tự nhiên của quê hương, vừa góp phần giải quyết vấn đề ô nhiễm rác thải nhựa. Tuy nhiên, việc hiện thực hóa tầm nhìn đó vẫn còn nhiều thách thức khi thiếu các công cụ và hướng dẫn phù hợp.

Vào năm 2023, khi GreenHub khởi động gói việc “Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua thực hành Không rác” với sự hỗ trợ của Tổ chức Môi trường Thái Bình Dương tại Việt Nam, Xóm Biển Homestay đã tự nguyện đăng ký tham gia thí điểm mô hình “Lưu trú Không rác”.

Với sự hỗ trợ kỹ thuật từ GreenHub, homestay được hướng dẫn từng bước để thiết lập hệ thống phân loại rác phù hợp, đào tạo nhân viên về phương pháp phân loại đúng cách, và triển khai ủ phân hữu cơ ngay tại chỗ. Các thùng rác phân loại được lắp đặt khắp khuôn viên, kèm theo hướng dẫn bằng cả tiếng Việt và tiếng Anh, giúp cả nhân viên và du khách dễ dàng tham gia.

Phòng nghỉ của khách cũng được thiết kế lại: bàn chải đánh răng nhựa được thay bằng bàn chải tre, dầu gội và sữa tắm đựng trong bình sứ có thể tái nạp, nước uống được cung cấp qua hệ thống lọc thay vì chai nhựa, và kem đánh răng được thay thế bằng viên nén – vừa tiện dụng, vừa vệ sinh, lại không dùng nhựa.

“Những thay đổi này có thể nhỏ, nhưng lại tạo ra tác động rõ rệt. Trong thời gian ngắn, Xóm Biển đã giảm thiểu đáng kể lượng rác thải nhựa và truyền cảm hứng sống xanh cho hàng trăm du khách mỗi năm,” anh Hưng chia sẻ.

Tác động tích cực không chỉ dừng lại ở homestay. Nhiều du khách tỏ ra rất quan tâm, đặt câu hỏi về mô hình, và một số thậm chí đã mang thói quen phân loại rác và sử dụng sản phẩm thân thiện với môi trường về áp dụng tại nhà.

Anh Hưng với vườn rau hữu cơ trên mái nhà của Xóm Biển Homestay, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2024.

“Sau khi triển khai mô hình Cơ sở lưu trú Không rác, Xóm Biển Homestay đã lan tỏa thông điệp du lịch thân thiện với môi trường tới du khách và nhận được phản hồi rất tích cực từ cộng đồng,” anh Hưng cho biết thêm.

Những thành công ban đầu đã truyền cảm hứng để anh Hưng ước mơ lớn hơn: xây dựng một mạng lưới các cơ sở lưu trú Không rác tại Tuy Hòa và Phú Yên, hình thành thương hiệu “Du lịch Không rác” đặc trưng cho địa phương.

“Tôi hy vọng không chỉ Xóm Biển, mà nhiều cơ sở lưu trú khác cũng sẽ hành động. Khi tất cả chúng ta cùng thay đổi, Phú Yên sẽ trở nên tươi đẹp hơn – không chỉ bởi cảnh sắc, mà còn bởi hành động và ý thức của con người,”

Từ một homestay nhỏ bên biển Tuy Hòa, hành trình của anh Nguyễn Quang Hưng đang góp phần định hình một tương lai nơi du lịch đi đôi với bảo vệ thiên nhiên và giảm thiểu rác thải tại Phú Yên.

Lời cảm ơn

GreenHub xin gửi lời tri ân sâu sắc tới đối tác và nhà tài trợ – Tổ chức Môi trường Thái Bình Dương tại Việt Nam – vì sự đồng hành và hỗ trợ vô cùng giá trị. Thành công của gói việc “Giảm thiểu rác thải nhựa thông qua thực hành Không rác tại tỉnh Phú Yên” sẽ không thể đạt được nếu thiếu vắng sự hỗ trợ của quý vị.

**PACIFIC
ENVIRONMENT**

Protecting the Living Environment of the Pacific Rim

Chúng tôi cũng xin trân trọng cảm ơn các đối tác triển khai cùng toàn thể cộng đồng Phú Yên – những người đóng vai trò trung tâm trong hành trình xây dựng Phú Yên Không rác:

Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Phú Yên

Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Phú Yên

Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Phú Yên

Liên minh Không rác Việt Nam

Tổ chức Quốc tế về Bảo tồn Thiên nhiên tại Việt Nam

Hợp tác xã Chóp Chài, Hợp tác xã Đồng Din

Ban Quản lý Khu bảo tồn biển Cù Lao Chàm, UBND xã Tân Hiệp,

thành phố Hội An

Hội chợ doanh nghiệp Phú Yên, thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, 2023.

Trung tâm Hỗ trợ Phát triển Xanh

 (+84 24) 629 26764

 greenhub.org.vn

 info@greenhub.org.vn

 PhuYenZeroWaste & GreenHub

 [greenhubvn](https://www.instagram.com/greenhubvn)

 Phòng 2B, N4 – 25 Láng Hạ, Thành Công, Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam

Tất cả hình ảnh trong báo cáo này thuộc quyền sở hữu của GreenHub.

